

res konference heller ikke er gået ubemærket hen over Danmark.

Det er mit håb, at vi i forbindelse med en kommende grundlovsproces kan fortsætte den debat og skabe fundamentet for et helt nyt fællesskab mellem vore lande. Det ser jeg frem til med håb og usvækket kampgejst. Også i den debat vil vi fra den nordatlantiske gruppe udtrykke os i så klare og skarpe vendinger, at vores budskaber forhåbentlig ikke vil kunne misforstås.

Tak for det folketingsår, der nu er slut, og tak for de ganske vist små, men mærkbare fremskridt, vi sammen har opnået.

Kuupik Kleist (IA):

Der har været mange grønlandsrelaterede aktiviteter i det forgangne folketingsår. Der har været afholdt en række debatter her i Tinget, konferencer har været afholdt og høringer gennemført både her og dér, men det altoverskyggende tema har endnu en gang været sikkerhedspolitikken og hermed Thulebasen og forsvarsaftalen af 1951.

Det er et tema, som på mange måder er dominerende for hele det nuværende grønlandsk-danske forhold. De gammelkendte konfrontationer og sammenstød blussede op på ny, uden at der endnu kunne siges at være opnået nogen reel fornyelse i tilgangsvinklen, uanset at der bl.a. fra vores gruppe, Den Nordatlantiske Gruppe, faktisk lå konkrete forslag til sådan en ændring.

Grundloven og forsvarsaftalen af 1951 blev igen forsvarsværkerne mod reel fornyelse, og konfrontationerne kan dermed fortsætte. Men med principerklæringen fra Itelleq har kejseren så fået nye klæder, og vi kan fortsætte vor rolle her i Tinget som de uartige, råbdende drenge under kejserens optog gennem byen.

Det har på godt og ondt været et år i missilskjoldets skygge. En hurtig konklusion på det hidtidige forløb af missilskjoldssagen må være, at intet endnu er endeligt afgjort, at der endnu er et hav af uafklarede spørgsmål, og at det ikke burde haste mere, end det jager. Danmarks og i hvert fald Grønlands officielle stillingtagen til eventuel medvirken afventer stadig forløbet af resultaterne af de grønlandsk-dansk-amerikanske forhandlinger om ændring af den forældede forsvarsaftale og andre dertil knyttede aftaler.

Nogle vil nok påstå, at Folketinget tog endelig stilling til spørgsmålene under forespørgselsdebatten den 29. april, men det lykkedes jo som

bekendt ikke under debatten at fravrister regeringspartierne og deres støtter en klar udmelding om den side af sagen, så jeg vil stadig tillade mig at drage ovenstående konklusion, altså at intet endnu er afgjort.

Men uanset hvad landsstyreformanden og den danske udenrigsminister kommer hjem med i forbindelse med forhandlingerne i USA, så løser det ikke fortidens synder eller fjerner fortidens affald. Derfor skal der nye løsninger til omkring det affald, der er efterladt både uden for og inden for Thule Air Base. Affaldet skal helt væk, og det gælder for Dundas såvel som for alle andre områder med militære efterladenskaber. Affaldet skal helt væk. Det skal ikke bare pakkes ind.

Vi vil også gerne have ordentlig oplysning om, hvad der siver ud fra vores jord, og hvad der ligger på bunden af vores fjorde. Det er ikke betryggende ustandselig at få nye, hidtil skjulte oplysninger om udsivende giftstoffer og hemmeligholdte bomberester, oplysninger om vores eget land, som vi kun får på grund af ihærdige journalister og stråleramte arbejdere. Det er uanstændigt, og jeg kan love, at vi fra Den Nordatlantiske Gruppe ikke agter at stoppe, før vi får alle oplysninger frem om disse forhold.

Statsministeren bebudede i sin åbningstale den 1. oktober sidste år, at regeringen ville fremsætte lovforslag om udvidede beføjelser for Færøerne og Grønland på det udenrigspolitiske område. Jeg efterlyste forgæves et mere konkret bud på, hvad lovgivningsinitiativet ville indeholde.

Kl. 19.00

Der er nu gået et helt folketingsår, uden at vi er blevet meget klogere på hensigterne og indholdet i det kommende lovforslag.

Regeringen har viftet med en principerklæring, underskrevet af landsstyreformanden og udenrigsministeren, en erklæring, som i sin essens er en beskrivelse af de eksisterende forhold. Det er der ikke meget nyt i.

Men når nu statsministeren i dag gentager, at regeringen vil fremsætte et lovforslag, så må jeg også gentage mine spørgsmål: Vil det bebudede lovforslag gå ud over rammerne af hjemmestyrereloven?

Vil det f.eks. omfatte en ret til at forhandle på egne vegne i Den Internationale Hvalfangstkommission? Vil det omfatte ret til at forhandle andre udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål? Og endelig: Hvornår agter regeringen at fremsætte sit lovforslag?